

Κείμενο 1

Ερωτικές Σχέσεις

Το απόσπασμα που ακολουθεί προέρχεται από το κεφάλαιο «Μορφές διαπροσωπικών σχέσεων» από το βιβλίο της Ε. Παπαδάκη – Μιχαηλίδη, Η σιωπηλή γλώσσα των συναισθημάτων. Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ενηλίκων επιδιώκουν τη χαρά και την ευτυχία που προσφέρουν οι ερωτικές σχέσεις. Οι σχέσεις αυτής της μορφής χαρακτηρίζονται από το ότι αρχικά αναπτύσσονται με πολύ ταχύ ρυθμό, ενώ με την πάροδο του χρόνου ο ρυθμός της αύξησης του ερωτικού συναισθήματος μειώνεται. Στις ερωτικές σχέσεις επικρατούν συναισθήματα συμπάθειας και στοργής, μεγάλη οικειότητα, έντονο ενδιαφέρον και σεξουαλική έλξη μεταξύ των αλληλεπιδρώντων. Οι ερωτικές σχέσεις εντούτοις δεν κατακλύζονται πάντα από θετικά συναισθήματα.

Οι διαρκείς σκέψεις και οι έμμονες ιδέες για το υποκείμενο της ερωτικής έλξης συμβάλλουν επίσης στην αύξηση των συναισθημάτων πάθους. Έχει διατυπωθεί η άποψη ότι όσο περισσότερο σκεπτόμαστε κάποιο θέμα τόσο πιο ακραίες θέσεις διαμορφώνουμε γι' αυτό και διαπιστώνεται ότι, όσο περισσότερο οι ερωτευμένοι σκέπτονται τους συντρόφους τους, τόσο αυξάνεται το πάθος τους. Η αγάπη δυναμώνει τη σκέψη και η σκέψη την αγάπη. Με τον τρόπο αυτό συχνά η αγάπη μετατρέπεται σε πάθος και η σκέψη σε έμμονη ιδέα. Ο φαύλος αυτός κύκλος γίνεται εντονότερος, όταν οι σύντροφοι γνωρίζουν λίγο ο ένας τον άλλο ή όταν οι περιστάσεις κρατούν τους συντρόφους χωριστά.[...]

Πολλοί σημαντικοί ερευνητές των ανθρωπίνων αισθημάτων υποστηρίζουν ότι οι υπάρχουσες διαφορές μεταξύ του έρωτα και της φιλίας πηγάζουν από το γεγονός ότι ο έρωτας συνεπαίρνει και δραστηριοποιεί τη φαντασία. Στις ερωτικές σχέσεις, όμως, επειδή υπάρχει γρήγορη και σε μεγάλο βάθος εξέλιξη, δεν υπάρχει αρκετός χρόνος για την απαραίτητη προσαρμογή στις προσωπικότητες των δύο ερωτευμένων. Το αποτέλεσμα είναι η δημιουργία συχνών έντονων συγκρούσεων, διαφωνιών και απογοητεύσεων. Αν μάλιστα ληφθεί υπόψη ότι οι ερωτευμένοι πολλές φορές εξαρτώνται σχεδόν απόλυτα και αποκλειστικά ο ένας από τον άλλον, τότε γίνεται κατανοητό το πάθος και η ένταση των συγκρούσεων και των απογοητεύσεων τις οποίες βιώνουν. Μερικές φορές, όμως, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της εφηβικής ηλικίας, η ένταση του πάθους και των συγκρούσεων στις ερωτικές σχέσεις οδηγεί στην απελπισία, και σε ακραίες περιπτώσεις μπορεί να οδηγήσει και σε αυτοκτονικές τάσεις.

Έντονες συγκρούσεις δημιουργούνται, επίσης, όταν υπάρχουν ισχυρή αλληλεξάρτηση και υψηλές μη ρεαλιστικές προσδοκίες στο ζευγάρι.

Κείμενο 2

Μόνο γιατί μ' αγάπησες

Ποίημα της Μ. Πολυδούρη από την ποιητική συλλογή «Οι τρίλιες που σβήνουν» του 1928, σύμφωνα με την ανθολόγηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, Η Χαμηλή φωνή, Νεφέλη, 1990)

Δεν τραγουδώ, παρά γιατί μ' αγάπησες
στα περασμένα χρόνια.

Και σε ήλιο, σε καλοκαιριού προμάντεμα
και σε βροχή, σε χιόνια,
δεν τραγουδώ παρά γιατί μ' αγάπησες.

Μόνο γιατί με κράτησες στα χέρια σου
μια νύχτα και με φίλησες στο στόμα,
μόνο γι' αυτό είμαι ωραία σαν κρίνο ολάνοιχτο
κι έχω ένα ρίγος στην ψυχή μου ακόμα,
μόνο γιατί με κράτησες στα χέρια σου.

Μόνο γιατί τα μάτια σου με κύτταξαν
με την ψυχή στο βλέμμα,
περήφανα στολίστηκα το υπέρτατο
της ύπαρξής μου στέμμα,
μόνο γιατί τα μάτια σου με κύτταξαν.

Μόνο γιατί μ' αγάπησες γεννήθηκα
γι' αυτό η ζωή μου εδόθη
στην άχαρη ζωή την ανεκπλήρωτη

μένα η ζωή πληρώθη.

Μόνο γιατί μ' αγάπησες γεννήθηκα.

Μονάχα γιατί τόσο ωραία μ' αγάπησες
έζησα, να πληθαίνω
τα ονείρατά σου, ωραίες, που βασίλεψες
κι έτσι γλυκά πεθαίνω
μονάχα γιατί τόσο ωραία μ' αγάπησες.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σε 50 – 60 λέξεις να παρουσιάσεις συνοπτικά τα βασικά χαρακτηριστικά των ερωτικών σχέσεων σύμφωνα με το Κείμενο 1.

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Να βρεις πέντε διαρθρωτικές λέξεις, με τις οποίες επιτυγχάνεται η συνοχή στο εσωτερικό των δύο πρώτων παραγράφων του Κειμένου 1 (μονάδες 5). Ποια νοηματική σχέση πραγματώνει η καθεμία γλωσσικά ανάμεσα στις προτάσεις που συνδέει (μονάδες 5);

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

1. *«Η συντριπτική πλειοψηφία των ενηλίκων επιδιώκουν τη χαρά και την ευτυχία που προσφέρουν οι ερωτικές σχέσεις συνήθως»*
2. *«Το έντονο επίπεδο διέγερσης συχνά δημιουργεί στους ερωτευμένους άγχος, αγωνία, ανασφάλεια και έμμονες ιδέες»*

3. *«Τα συναισθήματα αυτά ωστόσο είναι δυνατό να ενδυναμώσουν ακόμα περισσότερο την ένταση του ερωτικού συναισθήματος.»*
4. *«Πολλοί σημαντικοί ερευνητές των ανθρωπίνων αισθημάτων υποστηρίζουν ότι οι υπάρχουσες διαφορές μεταξύ του έρωτα και της φιλίας...»*

Να μετατρέψεις τη σύνταξη από ενεργητική σε παθητική (μονάδες 8). Ποια αλλαγή παρατηρείς μετά τη μετατροπή ως προς το ύφος λόγου (μονάδες 3); Πού αποδίδεται έμφαση πριν και πού μετά την μετατροπή (μονάδες 4);

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4

Ποια είναι η συναισθηματική κατάσταση του ποιητικού υποκειμένου στο Κείμενο 2; Τη θεωρείς δικαιολογημένη; Να παρουσιάσεις τις απόψεις σου σε ένα κείμενο 120 -150 λέξεων.

Μονάδες 15